

UNGDOMMENS FYLKESTING 2015

TINGDOKUMENT

UNGDOMMENS FYLKESTING
HORDALAND FYLKESKOMMUNE

13.-15. februar 2015
Quality Hotel Edvard Grieg, Bergen

Innhold

Innhold	2
Velkommen til Ungdommens fylkesting 2015	3
Program 13.-15. februar 2015	5
Dagsorden for Ungdommens fylkesting 13.-15. februar 2015	7
Forretningsorden.....	10
Budsjett 2015 for Ungdommens fylkesting	11
Ungdommens fylkesting frå A til Å.....	12
Vedtekter for Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval	15

Velkommen til Ungdommens fylkesting 2015

Det er ein glede å ynskje deg og alle dei andre delegatane velkomen til Ungdommens fylkesting (UFT) 2015. I år er det Quality Hotel Edvard Grieg i Bergen som er staden for møtet mellom engasjerte ungdom frå heile Hordaland. Det er mange som kjem til Ungdommens fylkesting for første gong i år og Ungdommens fylkesutval oppmaner alle til å syte for at både nye og «gamle» deltakarar får ein hyggeleg helg.

Du får ein del dokument med denne mailen som er meint for å førebu deg til Ungdommens fylkesting. Her er ein oversikt over dokumenta:

1. **Tingdokument:**

- a. **Program:** Her får dykk ein oversikt over kva som skal skje i helga, med tidspunkt. Viktig å notere seg her er start (15:00) og slut (15:00).
  - b. **Dagsorden:** Dette er oversikta over sakane som vert handsama på Ungdommens fylkesting. Viktig å notere seg her er at dei fleste sakane vert handsama under konstitueringa, som skjer allereie fredag. Så dersom du har alternative forslag på nokre av desse sakane må du vere klar til å fremje dei under konstituering.
  - c. **Forretningsorden:** Dette seier noko om korleis sakshandsaminga skjer og korleis du teiknar deg til debatt, osv. Denne trer i kraft under konstitueringa.
  - d. **Budsjett 2015:** Budsjettet fortel korleis Ungdommens fylkesutval (UFU) føreslår at ein skal bruke pengar i 2015 og skal verte vedteken av UFT
  - e. **Reglement for Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval:** Hordaland fylkesting har vedteke reglement (tidlegare vedtekter) for UFT og UFU.
  - f. **Ungdommens fylkesting frå A til Å:** Her er ein del forklaringar til språket som vert brukt på UFT og som kan vere bra å kjenne til før du kjem til Voss.
2. **Årsmelding og rekneskap 2014:** Det er i årsmeldinga UFU fortel om kva dei har jobba med i løpet av 2014. Rekneskapet visar korleis dei har brukt pengane i 2014. Årsmeldinga og rekneskapet skal godkjennast av UFT. Det er fullt mogleg å stille spørsmål til heile dokumentet om ein har nokre.
  3. **Ungdommens planprogram 2014:** Dette er planprogrammet som UFU har jobba etter i 2014, vedteken på UFT 2014.
  4. **Ungdommens planprogram 2015:** Dette er UFU sitt forslag til nytt planprogram for 2015. Det vil vere mogleg å kome med endringsforslag på alle punkta. Prosessen for korleis dette skal gå føre vil verte forklart på UFT.
  5. **Forslag til nye vedtekter:** UFU fekk i oppdrag frå UFT 2014 om å sjå over vedtektene til UFT og kome med forslag til hensiktsmessige endringar. UFU har laga dette dokumentet som eit forslag til nye vedtekter. Desse endringane vil verte forklart på UFT.

Det vil vere ein fordel om du les igjennom desse dokumenta før du kjem til UFT. Det vil og vere ein fordel om du kan diskutere dei med ungdomsrådet ditt slik at du veit kva dei meiner om sakane og kva du bør røyste, eventuelt om du skal fremje eit forslag. Alt vert trykt opp og delt ut på UFT, så du treng ikkje ta det med deg om du ikkje vil.

På laurdagen kjem valkomiteen til å prate med alle som ønskjer å delta i Ungdommens fylkesutval i 2015. Alle som er delegatar på UFT har moglegheit til å stille til val. Å vere medlem i UFU er givande, spennande og lærerikt, men kan og vere tidskrevjande i periodar. Tenk gjennom om det er noko for deg og meld din interesse for valkomiteen dersom du er interessert. Du får informasjon om korleis det går føre på UFT. Dersom du har nokre

spørsmål om det å delta i UFU er det berre å spørje dei som sit der nå, gjennom UFT si facebook-side eller på mail til: ungdommens.fylkesutval@hfk.no.

Det vil vere trådlaust internett i møtesalen og det kan vere ein fordel å ta med seg ein laptop eller eit nettbrett slik at du kan sende inn forslag elektronisk.

Det er fint om alle tek med seg fine klede til middagen på laurdagen. Og om du har noko allergiar eller anna hotellet må vere klar over er det fint om du gjer beskjed på mailen under.

Registreringa på fredagen byrjar allereie kl 15 og sjølve programmet byrjar kl 16. Dersom dykk ser at det ikkje er mogleg å kome før kl 16 ber eg om at du seier i frå til meg på mail ingeborg.borgen.takle@hfk.no.

Da er det berre å ynskje dykk god lesing og god tur til Ungdommens fylkesting 2015!

Med vennleg helsing,

Ingeborg Borgen Takle
Rådgjevar
Hordaland fylkeskommune

Program 13.-15. februar 2015

Fredag

15:00-16:00	<i>Registrering og innsjekk</i>
16:00-16:15	Velkommen til Ungdommens fylkesting 2015
16:15-16:45	Konstituering
16:45-17:00	<i>Pause</i>
17:00-17:10	Presentasjon av Ungdommens fylkesutval 2014
17:10-17:20	Kort aktivitet/ «bli kjent»-lek
17:20-17:50	Praktisk informasjon
17:50-20:00	Pause med aktiviteter (frivillig)
20:00-21:00	<i>Middag</i>
21:00-23:00	Tale og debattkurs

Laurdag

09:00-10:00	<i>Frukost</i>
10:00-10:05	Start
10:05-11:00	Årsmelding og regnskap
11:00-11:30	Helsing til Ungdommens fylkesting 2015 <i>v/fylkesvaraordfører Mona Haugland Hellesnes</i>
11:30-12:00	Spørjetime i samband med Ungdommens planprogram <i>v/UFU og fylkesvaraordfører Mona Haugland Hellesnes</i>
12:00-12:05	<i>Pause</i>
12:05-12:15	Innlegg frå gjestar
12:15-13:00	Arbeid med forslag til Ungdommens planprogram
13:00-14:00	<i>Lunsj</i>
14:00-14:30	Arbeid med forslag til Ungdommens planprogram
14:30-16:00	Forslag og debatt

16:00-16:10	<i>Pause</i>
16:10-17:00	Forslag og debatt
17:00-17:10	<i>Pause</i>
17:10-18:30	Forslag og debatt
18:30-20:00	<i>Pause før middag</i>
20:00-21:30	<i>Middag</i>
21:30	Leker (frivillig)

Søndag

09:00-10:00	<i>Frukost</i>
10:00-10:05	Start
10:05-10:15	Fysisk fostring
10:15-10:45	Presentasjon av voteringsorden
10:45-11:15	Sakshandsaming og val
11:15-11:30	<i>Pause og utsjekk</i>
11:30-14:30	Sakshandsaming og val
14:30-15:30	<i>Lunsj</i>
15:30-16:00	Avslutning

Nye Ungdommens fylkesutval må rekne med eit møte etter avslutninga.

Dagsorden for Ungdommens fylkesting 13.-15. februar 2015

Punkt 1. Opning

ved UFU sin leiar Agnes Hoshovde Bernes.

Punkt 2. Namneopprop og godkjenning av fullmakter

ved administrativ leiar på Ungdommens fylkesting, Ingeborg Borgen Takle.

Punkt 3. Godkjenning av innkalling, dagsorden og sakslista

UFU sitt framlegg til vedtak:

Ungdommens fylkesting godkjenner innkallinga og UFU sitt forslag til dagsorden og saksliste

Punkt 4. Val av møteleiarar

UFU sitt framlegg til vedtak:

Ungdommens fylkesting vel:
Asgeir Stavik Hustad (Møre og Romsdal)
Narve Nilssen (Hordaland)

Punkt 5. Godkjenning av forretningsorden.

Sjå tingpapira for UFU sitt forslag til forretningsorden

UFU sitt framlegg til vedtak:

Ungdommens fylkesting godkjenner UFU sitt forslag til forretningsorden

Punkt 6. Val av protokollskrivarar

UFU sitt framlegg til vedtak:

Ungdommens fylkesting vel:
Ingeborg Borgen Takle (Hordaland fylkeskommune)
Berit Dianne Kilvær (Hordaland fylkeskommune)

Punkt 7. Val av protokollunderskrivarar

UFU sitt framlegg til vedtak:

Ungdommens fylkesting vel:

Punkt 8. Val av tellekorps

UFU sitt framlegg til vedtak:

Ungdommens fylkesting vel:

Punkt 9. Val av redaksjonskomité

UFU sitt framlegg til vedtak:

Ungdommens fylkesting vel:

Punkt 10. Val av valkomité

UFU sitt framlegg til vedtak:

Ungdommens fylkesting vel:

Punkt 11. Handsaming og godkjenning av årsmelding 2014

Sjå tingpapira for UFU si årsmelding 2014

UFU sitt framlegg til vedtak:

Ungdommens fylkesting godkjenner UFU si årsmelding for 2014

Punkt 12. Handsaming og godkjenning av UFT sitt rekneskap for 2014

Sjå tingpapira for UFT sitt rekneskap 2014

UFU sitt framlegg til vedtak:

Ungdommens fylkesting godkjenner UFT sitt rekneskap for 2014

Punkt 13. Handsaming av budsjettforslag for 2015

Sjå tingpapira for UFU sitt forslag til budsjett 2015

UFU sitt framlegg til vedtak:

Ungdommens fylkesting vedtek UFU sitt forslag til budsjett 2015

Punkt 14. Handsaming av handlingsprogram med satsingsområde

Sjå tingpapira for UFU sitt forslag til Ungdommens planprogram 2015

UFU sitt framlegg til vedtak:

Ungdommens fylkesting vedtek UFU sitt forslag til Ungdommens planprogram 2015

Punkt 15. Val av Ungdommens fylkesutval for 2015

Valkomiteen legg fram sin innstilling til nytt Ungdommens fylkesutval på Ungdommens fylkesting.

Forretningsorden

1.	Møtet vert leia av to møteleiarar som blir valt av Ungdommens fylkesting.
2.	<p>Møteleiarane si rolle under Ungdommens fylkesting er å styre debatten. Det er møteleiarane sitt ansvar å passe på tida, slik at ein har tid til å gjennomføre alle sakane på Ungdommens fylkesting i hæve til programmet.</p> <p>Før debatten skal dei orientera om korleis ein teiknar seg til debatt. Møteleiarane skal halde oversikt over kven som har ordet, samt bestemme tal på replikkar per sak. Møteleiarane har ansvar for at sakane på dagsorden/programmet blir gjennomført i samsvar med vedtektene. Møteleiarane kan gjere mindre endringar i dagsorden og program, dei kan fremje forslag om strek i debatten, og leggje inn pausar der det passar seg. Møteleiarane skal til kvar tid være objektiv og nøytral.</p>
3.	Alle tilleggs- og endringsforslag må fremjast frå talarstolen og leverast skrifteleg til møteleiarane. Forslag til Ungdommens planprogram og satsingsområde må leverast inn før kl. 20.30 laurdag kveld.
4.	Representantar som ynskjer å halde innlegg i debatten, viser dette til møteleiarane ved å løfte sitt delegatskilt i været.
5.	Møteleiarane opplyser om kven neste talar er når ein delegat får ordet.
6.	<p>a. Under eit innlegg kan andre delegatar be om ein replikk. Replikkordskifte gjennomførast før neste innlegg. Innleggshaldar kan, etter replikkane, halde svarreplikk.</p> <p>b. Taletida på innlegg skal ikkje vere lengre enn tre minutt. Kvar representant kan få ordet inntil to gonger i same sak, då med maksimalt tre og to minutt. Ein replikk varer maksimalt eitt minutt.</p>
7.	Saksopplysningar teiknast ved å markera ein «T» med delegatskiltet og ei flat hand. Desse sleppast til etter innlegg og før replikkordskifte.
8.	Når det framsetjast forslag om strek frå møteleiar, skal nye talarar gjevast anledning til å teikne seg før strek blir satt.
9.	Votering går føre seg ved opprekning av delegatskilt. Ved personval skal skriftleg votering foretas dersom nokon av delegatene krev det.
10.	Protokollen førast av protokollskrivarar. Etter møteslutt skal protokollen signerast av protokollskrivarane og to protokollunderskrivarar.

Budsjett 2015 for Ungdommens fylkesting

Ungdommens fylkesting	Budsjett 2015	Rekneskap 2014	Budsjett 2014	Avvik
11011 Trykking	23000	4000	16500	19000
11150 Bevertning/matvarer	156000	137000	119000	19000
11231 Møteutgifter	115000	109000	190500	6000
11401 Gåver	5000	5000	7000	0
11500 Kurs / kompetanseheving	45000	10000	47500	35000
11600 Bilgodtgjersle	14000	8000	5000	6000
11610 Kostgodtgjersle	4000	5000	0	-1000
11696 Honorar	10000	7000	10000	3000
11700 Reiseutgifter	48000	25000	19500	23000
Totale utgifter	420 000	310000	415000	110000
16231 Inntekt kursverksemd	90000	124000	100000	24000
Totale inntekter	150000	124000	185000	26000
Balanse	-270 000	-186000	-230000	-84 000

Ungdommens fylkeasting frå A til Å

Dagsorden: Ei liste over saker som skal behandlast på møtet, og kva rekkjefølgje dei skal behandlast i.

Debatt: Diskusjon der man kjem med argument for ei sak. På UFT skal vi debattere sakene i Ungdommens planprogram og forslag til nye saker.

Delegat: Ein deltakar på UFT som har tale-, forslags- og stemmerett.

Desisjonskomité: UFT sin kontrollkomité. Arbeidsoppgåvene til desisjonskomiteen er å passe på at UFU og UFT arbeider etter dei gjeldande vedtektene. Desisjonskomiteen består av tre medlemmar, og vanlegvis er det ungdommar som tidlegare har vore medlemmar i UFU.

Endringsforslag: Delegatane på UFT kan kome med forslag til endringar på punkta som allereie står i Ungdommens planprogram. Dei kan anten endre innhaldet eller formuleringa i punktet.

Etterretning: Å ta noko til etterretning tyder at man merkar seg innhaldet i ei sak, utan at man tek stilling til det eller gjer noko meir med det.

Forretningsorden: Spelereglar for korleis møtet skal haldast. Forretningsorden kan sei noko om kven som kan møte og stemme, taletid og korleis debatten og votering skal gå føre. Forretningsorden er noko av det fyrste som vert tatt opp på eit møte, sånn at alle veit korleis møtet skal gå føre.

Forslag: Delegatane kan kome med forslag til nye saker til Ungdommens planprogram. Det er lurt å forberede dette på førehand og gjerne diskutere med medlemmene i ungdomsrådet. Forslaget treng ikkje ha noko å gjere med det som allereie står i Ungdommens planprogram. Alle forslag skal leverast inn skriftleg, og må bli fremma frå talarstolen slik at alle delegatane kan diskutera det. Redaksjonskomiteen vil hjelpe til dersom du treng hjelp med å skrive forslaget.

Fylkesordfører/fylkesvaraordfører: Leiaren og nestleiaren av det vaksne fylkeastinget. Tom Christer Nilsen er fylkesordfører og representerer partiet Høyre, medan Mona Hellesnes er fylkesvaraordfører og representerer Venstre.

Gjester: Personar som av ulike grunnar er med og ser på UFT.

Innlegg: Den forma ein vanlegvis brukar når ein tek ordet. Ein kan teikna seg til innlegg ved å vise teiknet som møteleiarane forklarar på UFT. Ein kjem då på talemista og får som regel ei viss tid til råddighet, gjerne rundt 3 minutt, til å leggje fram sitt syn på ei sak. Andre kan kome med replikkar på ditt innlegg.

Innstilling: Ei tilråding av kva man skal stemme i ei sak. UFU kjem med innstilling til forretningsorden, møteleiarar, protokollskrivarar, protokollunderskrivarar, redaksjonskomité og valgkomité. Delegatane på UFT treng ikkje stemme i tråd med innstillinga dersom dei ikkje er einige.

Konstituering: Å konstituere møtet vil seie å fatte ein rekke vedtak som klargjer korleis møtet skal verte heldt, som til eksempel val av ordstyrarar, referentar og vedtak av dagsorden og forretningsorden.

Legge til grunn: Under votering mellom to alternativ vert eitt av alternativa lagt til grunn. Dei som er ueinige med det som vert lagt til grunn må aktivt vise stemmeteikn.

Møteleiarar: Dei som har ansvaret for å leie møtet etter dei reglane som UFT sjølv har vedteke i forretningsorden. Dei skal vere nøytrale, og styre talelista slik at alle får sagt si meining. Det er møteleiarane som tildeler ordet til dei som ønskjer å sei noko. Møteleiarane har ansvar for at debatten avsluttast innan den tidsramma ein er blitt einige om.

Observatør: Ein deltakar som er med på UFT for å observera. Observatørane har talerett, men ikkje forslagsrett og stemmerett. Dei kan få andre til å foreslå sin sak dersom de ønskjer det.

Plenum: I fellesskap.

Protokoll: Det formelle namnet på referatet som vert skrive under møtet. Protokollen inneheld for eksempel kven som tek ordet under debatten, kven som stiller forslaget, resultat av votering og talet på stemmer som er for og mot.

Protokollskrivarar: Dei som skriv protokollen, på UFT er det to personar. Protokollen vert skriven av administrasjonen i Hordaland fylkeskommune og vert på vegne av Ungdommens fylkesting underskriven av to delegatar.

Redaksjonskomité: Ein komité som skal gå gjennom alle forslaga, sortere dei i eit forståeleg dokument og utføre språkvask. Redaksjonskomiteen skal også innstille på kva saker som kan realitetsbehandlast.

Redaksjonskomiteen skal hjelpe delegatane med å skrive forslag dersom dei ønskjer det. Dei kan også kome med eigne forslag som har same intensjon som innsendte forslag.

Replikk: Når nokon held eit innlegg som ein er ueinig i, kan ein teikne seg til replikk. Replikk er altså ein kommentar til eit innlegg. I de fleste samanhengar ber ein ikkje om replikk for å uttrykke einighet, då dette tek unødvendig tid. Dei som ber om ordet til replikk får ordet rett etter innlegget er ferdig. Det er ikkje lov til å teikne replikk på replikk, men innleggshaldar har anledning til svarreplikk.

Saksopplysing: Dersom nokon under debatten har sagt noko ein veit er ukorrekt, kan ein ta ei saksopplysing for å kome med ein kort faktaopplysning til saken. Ei saksopplysing er ein relevant og forklarande faktaopplysning, det er viktig å hugse at ikkje alle faktaopplysingar er saksopplysingar. Dei må altså vere relevante og forklarande.

Satsingsområde: Punkt i Ungdommens planprogram som UFT vedtek at UFU skal arbeide ekstra mykje med.

Simpelt fleirtal: Det alternativet som får flest stemmer vinn.

Stemmeføre: Dei som kan stemme under UFT.

Strek: Å setje strek for debatten betyr at ingen fleire kan be om ordet. Møteleiarane skal gi beskjed før dei set strek, slik at alle som vil sei noko får mogelegheit til å teikne seg til debatten.

Strykingsforslag: Delegatane på UFT kan leggje fram forslag om å fjerne delar av Ungdommens planprogram. Dette skal leverast inn skriftleg, men også fremmast på talarstolen.

Talarstol: Det er her magien skjer! Deltakarane legg fram forslaga sine. Dersom ein har eit forslag må ein ta til motet og klatre opp på talarstolen. Talarstolen bit ikkje, men dersom ein er ny kan det lønne seg å helse på den i ein pause før ein debatterer i ein debatt. Det er heilt greitt å snuble litt i sine eigne ord eller sjå ned i eit nedskrive manus, ingen forventar at ein skal vere proff dei fyrste gongane.

Tellekorps: Dei som har ansvaret for oppteljing av stemmene under voteringane. Tellekorpsset vert valt under konstitueringa i starten av møtet.

Teikne seg til debatt: Gi beskjed til møteleiarane om at ein vil seie noko i debatten.

UFT: Ungdommens fylkesting. Samlinga for ungdomsråd og ungdommens kommunestyre i Hordaland. Der du er når du les dette!

Ungdommens planprogram: Eit dokument som inneheld all den politikken og dei sakene som UFT vedtek. Ungdommens planprogram er delt inn i dei same områda som Hordaland fylkeskommune. Det er delegatane på UFT som vedtek kva som skal stå i det nye Ungdommens planprogram.

Ungdomsråd/ungdommens kommunestyre: Gruppe ungdommar som er vald frå sine skular, organisasjonar, klubbar eller liknande for å jobba med saker som angår ungdom i kommunen sin. Representantar frå ungdomsråd/ungdommens kommunestyre er delegatar for sin kommune på Ungdommens fylkesting.

Valkomité: Ein komité som jobbar med val av nye representantar til UFU og desisjonskomiteen. Valkomiteen held intervju under UFT og lagar ei innstilling som det skal voterast over på søndag. Ta kontakt med valkomiteen om du er interessert i å vere med i UFU!

Vedtak: Det som vert bestemt eller avgjort.

Reglement: Ein serie samanhengande formelle reglar og føresegnar for korleis UFU og UFT skal fungere.

Votering: Avstemming. Den prosessen som skjer når delegatane skal stemme over dei ulike forslaga.

Årsmelding: Informasjon om kva som har blitt gjort av UFU sidan førre UFT. Inneheld mellom anna budsjett, møteoversikter og ord frå leiar.

Vedtekter for Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval

§ 1 Heimelsgrunnlag og formål

1.1	Gjennom Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal ungdom i Hordaland ha reel medverknad, kunne påverke politiske saker i fylket og auke ungdomens samfunnsengasjement. Vidare skal Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval stimulere til politiske engasjement samt få opplæring og erfaring i demokratiske prosessar.
1.2	Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere eit høyrings- og rådgjevande organ for Hordaland fylkeskommune og alle dei politiske organa.
1.3	Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval kan sjølve ta opp saker dei ønskjer fremma med administrasjonen og/eller politiske organ i fylkeskommunen.

§ 2 Ungdommens fylkesting

2.1	Ungdommens fylkesting skal vere partipolitisk nøytralt. Representantane representerer kommunen sin og ikkje eit politisk parti.
2.2	Ungdommens fylkesting sine møte er opne for alle som er interessert.
2.3	Ungdommens fylkesting skal ha ein årsmøtefunksjon ovanfor Ungdommens fylkesutval, der Ungdommens fylkesutval rapporterer til Ungdommens fylkesting om sitt arbeid. Ungdommens fylkesting skal behandle fjorårets rekneskap, årsmelding og forslag til budsjett for kommande periode. Ungdommens fylkesting lagar eit handlingsprogram for kva saker Ungdommens fylkesutval skal arbeide med det kommande året, handlingsprogrammet skal også innehalde prioriterte satsingsområde. Det er Ungdommens fylkesting som vel representantar til Ungdommens fylkesutval.
2.4	Handlingsprogrammet er det øvste politiske dokumentet. Oppstår det konflikt mellom handlingsprogrammet og andre vedtak gjort i Ungdommens fylkesting eller Ungdommens fylkesutval, gjelder handlingsprogrammet som Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval sin politikk.
2.5	Ungdommens fylkesutval avgjer deltakaravgifta for neste Ungdommens fylkesting.

Samansetting

2.6	Kvar kommune i Hordaland blir inviterte til å sende to frivillige og engasjerte representantar til Ungdommens fylkesting. Representantane skal veljast frå ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre. I kommunar som ikkje har ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre bør kommunen sende 2 frivillige ungdommar til dømes frå elevråd eller liknande.
2.7	Ungdommens fylkesting skal bestå av ungdom mellom 15 og 20 år med tilknytning til fylket. Det vil seie at ein kan delta frå og med det kalenderåret ein fyller 15 år, til og med det året ein fyller 20 år.
2.8	Ungdommens fylkesting skal så langt som råd ha kjønnsbalanse, og det bør også rekrutterast ungdom med minoritetsbakgrunn. Kommunane blir oppfordra til å sende ein gut og ei jente.
2.9	Ungdommens fylkesutval kan invitere relevante organisasjonar og personar i samsvar med sakslista til Ungdommens fylkesting.
2.10	Andre kan søke om å være gjest eller observatør. Gjestar har ikkje tale-, forslags- og stemmerett, mens observatørar har tale- og forslagsrett. Ungdommens fylkesting kan ved-

ta å gi gjestar talerett i einskildsaker.

Møte

2.11	Ungdommens fylkesting har ordinært møte ein gong i året og møte bør arrangerast i innan utgangen av februar, så lenge Ungdommens fylkesutval ikkje bestemmer noko anna.
2.12	Dersom Ungdommens fylkesutval finn det nødvendig kan dei innkalle til ekstraordinært Ungdommens fylkesting.
2.13	Ungdommens fylkesutval kallar inn til Ungdommens fylkesting to månadar før Ungdommens fylkesting skal arrangerast.
2.14	Forslag til dagsorden, gjeldande vedtekter, gjeldande handlingsprogram, rekneskap og årsmelding skal vere representantane i hende seinast ti dagar før Ungdommens fylkesting skal arrangerast.
2.15	Ungdommens fylkesutval innstiller på forretningsorden, møteleiingar, protokollskrivarar, protokollunderskrivarar, redaksjonskomité og valkomité som så skal godkjennast av Ungdommens fylkesting.
2.16	Ungdomsråd og alle mellom 15 og 20 år i fylke kan melde inn saker til Ungdommens fylkesting. Saker skal meldast inn til Ungdommens fylkesutval seinast 5 veker før Ungdommens fylkesting. Ungdommens fylkesutval bør m.a. bruke media for å nå ut til ungdomane i fylket.
2.17	Vedtak blir gjort med simpelt fleirtal, med unntak av endringar i vedtektene. Ved stemmeliikskap blir saka teken opp til omvotering, ved framleis stemmeliikskap gjer leiaren av Ungdommens fylkesutval si røyst utslaget. Ungdommens fylkesting er vedtaksført når meir enn halvparten av medlemmane er tilstade.
2.18	Alle medlemmer og varamedlemer i Ungdommens fylkesutval har delegatstatus med tale-, forslags- og stemmerett. Medlemer av Ungdommens fylkesutval kan ikkje vere representant for sin kommune.
2.19	På Ungdommens fylkesting bør det vere politisk og administrativ representasjon frå Hordaland fylkeskommune.
2.20	Dersom deltakarar bryt vedtektene til Ungdommens fylkesting kan dei bli heimsende etter vedtak i desisjonskomiteen.

Komitear

2.21	Det skal setjast ned ein eigen valkomité på minimum tre personar på Ungdommens fylkesting. Denne kan vere samansett av avtroppande medlem(er) av Ungdommens fylkesutval, representantar frå Ungdommens fylkesting som ikkje stiller til val, nokon som har særskild erfaring med arbeid i ein valkomité, ein person frå administrasjonen eller ein av dei politisk valde utsendingane frå fylkeskommunen. Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal ha minst halvparten av medlemmane. Valkomiteen skal innstille på medlemmer til Ungdommens fylkesutval og desisjonskomiteen. Valkomiteen kan ikkje innstille på sine eigne medlemmer i nokre av posisjonane.
2.22	Redaksjonskomiteen skal bestå av minimum tre personar. Komiteen har i oppgåve å sette opp ein voteringsorden til vedtak av dei skriftlege dokumenta, dei skal også innstille på kva saker som skal realitetsbehandlast. Redaksjonskomiteen kan gjere mindre redaksjonelle endringar så lenge dette ikkje endrar innhaldet, dei skal også tilby forslagsstillarane hjelp med å finne eventuelle betre formuleringar. Redaksjonskomiteen kan skrive eigne forslag med same intensjon som forslag innsendt av delegatar, men i første rekke bør redaksjonskomiteen ha ein god dialog med forslagsstillar.
2.23	Desisjonskomiteen skal ha ein kontrollerande funksjon ovanfor Ungdommens fylkesutval og Ungdommens fylkesting. Desisjonskomiteen skal sjå til at arbeidet skjer innanfor den ramma som er sett av vedtektne dokument på Ungdommens fylkesting. Komiteen skal bestå av tre medlemmer, fortrinnsvis eit avtroppande medlem av Ungdommens fylkesutval. Desisjonskomiteen har observatørstatus på Ungdommens fylkesutval sine møte.

2.24	Desisjonskomiteen er plikta til å ta opp saka på Ungdommens fylkesting dersom det oppstår tvil om korleis handlingsprogram eller vedtekter skal forståast. Fram til Ungdommens fylkesting har behandla saka er det desisjonskomiteen si tolking som gjeld.
2.25	Ungdommens fylkesting kan sette ned andre komitear med andre mandat.

§ 3 Ungdommens fylkesutval

3.1	Ungdommens fylkesutval er Ungdommens fylkesting sitt arbeidande organ og skal følgje opp vedtak gjort i Ungdommens fylkesting. Ungdommens fylkesutval har eit særskild ansvar for å arbeide med dei prioriterte satsingsområda i handlingsprogrammet. I tillegg skal Ungdommens fylkesutval vere eit bindeledd mellom ungdom og Hordaland fylkeskommune.
3.2	Ungdommens fylkesutval skal drive aktiv lobbyverksemd overfor politiske styresmakter.
3.3	Ungdommens fylkesutval skal arrangere Ungdommens fylkesting og fremje Ungdommens fylkesutval og Ungdommens fylkesting i media.

Kontakt med kommunale ungdomsråd

3.4	Ungdommens fylkesutval skal ha jamleg og god kontakt med lokale ungdomsråd/ungdommens kommunestyre. Ungdommens fylkesutval skal halde ungdomsråda oppdatert om aktuelle ungdomssaker i fylket og hjelpe ungdomsråd i vanskelige saker, ved oppstart og i eventuelle nedturar.
------------	---

Samansetting

3.5	Ungdommens fylkesting vel sju medlemmer til Ungdommens fylkesutval, det blir i tillegg valt ei varamannsliste på fem personar. Medlemene av Ungdommens fylkesutval skal veljast frå delegatane på Ungdommens fylkesting. Ungdommens fylkesutval skal bestå av ungdom mellom 15 og 20 år som har tilknytning til fylket i den aktuelle valperioden. Ein person som fyller 21 år det året Ungdommens fylkesting vert halde kan dermed ikkje stille til val. Ein person som fyller 20 år kan ikkje bli vald til eit toårig verv.
3.6	Kvart år blir tre styremedlemer vald for eitt år og to medlemmer for to år, på denne måten vil det alltid vere sju medlemmer. Vara blir valde for eitt år og rangeringa blir gjort på Ungdommens fylkesting. På Ungdommens fylkesting blir det kvart år valt leiar og nestleiar for Ungdommens fylkesutval, desse verva går over eitt år sjølv om vedkommande er vald for to år. I ekstraordinære høve kan Ungdommens fylkesutval konstituere ny leiar og nestleiar frå faste medlemmer av Ungdommens fylkesutval.
3.7	Alle medlemmar i Ungdommens fylkesutval blir valde ved særskilde val på Ungdommens fylkesting.
3.8	Alle regionane bør vere representert. Det bør vere ei balansert samansetjing frå by og land, og kjønnsbalansen skal vere i høve til likestillingslova som seier at i utval med seks til åtte medlemmer skal kvar kjønn vere representert med minst tre, og når det gjeld dei fem varamedlemene skal kvart kjønn vere representert med to. Denne regelen kan sjåast bort i frå med 2/3 fleirtal. Valkomiteen bør også ta omsyn til alder, eigenskapar og kontinuitet når dei legg fram innstillinga si. Ungdommens fylkesutval skal vere partipolitisk nøytralt.
3.9	Ungdommens fylkesutval fordelar mellom sine medlemmer ansvar for intern koordinering av si saksbehandling opp mot fylkeskommunen sine ulike avdelingar og politiske utval.
3.10	Ungdommens fylkesutval kan sette ned komitear ved behov.
3.11	Ved fråfall frå ein fast medlem av Ungdommens fylkesutval blir fyrst vara nummer 1 spurt om å stille, om ikkje vedkommande kan stille blir nummer 2 spurt osv.

Møte

3.12	Ungdommens fylkesutval fastset sjølv møteplan.
3.13	Leiar er ansvarlig for at det blir kalla inn til møter, at det blir laga saksliste og at møtebok

blir skreven.

- 3.14** Vedtak blir gjort med simpelt fleirtal i Ungdommens fylkesutval. Ved stemmelikskap gjer møtestyraren si røyst utslaget. Det må vere minst fire medlemmer til stades for at Ungdommens fylkesutval kan fatte vedtak.

§ 4 Rusmiddel

- 4.1** Alle møte og tilstellingar i Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere rusfrie under heile arrangementet.

§ 5 Endring av vedtekter

- 5.1** Fylkestinget i Hordaland har mynde til å endre vedtektene for Ungdommens Fylkesting og Ungdommens Fylkesutval. Vedtektene kan likevel berre endrast etter framlegg frå Ungdommens Fylkesting. Ungdommens Fylkesutval kan komme med forslag om vedtektsendringar.